

עונת סתיו נכנסת אלינו לאט לאט. רואים חצבים בצד הדרך, ושעות האור מתקצרות. בשבוע החולף עסקנו בנושאים הבאים:

● **הסכם דגי איכות** – ביום ראשון שעבר, התקיימה ישיבה עם ראש מנהל ביטחון המזון במשרד החקלאות, יובל ליפקין, יחד עם אנשי החטיבה לאסטרטגיה, ארגון מגדלי הדגים, מגדלי הברמנודי, אילנה ואנוכי. בישיבה עלו רעיונות כיצד לנסות ולהתמודד עם הפעימה הנוספת של הורדת המכס, שאמור להיכנס לתוקף בינואר 2025. הועלו רעיונות בדבר המתווה הרב שנתי המשולב (תמיכה ישירה, השקעות והקפאת הורדת המכס) בענף דגי האיכות, שיאפשר לו להמשיך להתקיים וגם לצמוח. הוחלט להמשיך להפגש ולדון איך ומתי הכי נכון להציג את המתווה לאנשי משרד האוצר.

● **חוק המים** – ביום ראשון התקיים המפגש השני עם אנשי משרד האוצר. בישיבה אנשי משרד האוצר הציגו מצגת בה העלו שלושה נושאים: 1. העמסת עלויות טיפול בביוב על הצרכנים במטרה ליישם את העיקרון של "המזהם משלם". בנושא זה יש הסכמה עקרונית עם משרד האוצר. 2. מנגנוני הקצאת מים לחקלאים. 3. האפשרויות למימון הוזלת מחיר המים באזורים נעדרי חלופה. הנושאים הוצגו על ידי משרד האוצר ונדונו בצורה מעמיקה ורצינית. בחלק מהנושאים הוחלט לקיים את הדיונים בקבוצות קטנות ובנוסף לקיים פגישה נוספת בפורום הרחב במטרה למצות ככל שניתן את האפשרות של הגעה להסכמות.

● **פיצויי מלחמת "חברות ברזל"** – ביום רביעי שעבר קיימנו ישיבה נוספת עם אנשי מס רכוש. הצלחנו בשעה טובה לסגור מתווים וורודים **לענף החיטה והגזר וגם את המשך מתווה ענף ההטלה**. הסיכום בענף ההטלה ימשיך ברובו כפי שהיה במתכונת הנוכחית עד סוף שנת 2024 או חזרת היישוב המופנה המוקדם מביניהם. לצערי, בשאר הנושאים **לא הצלחנו להשיג התקדמות** ויש שיאמרו אף להיפך. בענפי הפטם, הדבש והאבקה, המרעה, גידולי "עלים ירוקים", צנון, אננס וגידולי נישה נוספים וכן בנושאי פירות הקיץ של 2024 והמתווה לירקות חממה באזור שבין 7 ל-22 ק"מ מהגבול עם עזה, עוד לא החלה התקדמות כלל. בנוסף התקיימו מספר פגישות עם אנשי מס רכוש והאוצר בעניין המתווה הוורוד של התפוח. אנו עושים מאמצים להאיץ את הטיפול, אך אנשי מס רכוש עסוקים מאוד וקשה מאוד לקבוע רצף של ישיבות. בפגישת זום שנערכה ביום ראשון שעבר עם אנשי מחוז צפון של משרד החקלאות ערכו ואורן זלקינד ממס רכוש נפתרו לא מעט בעיות, ואף הבטיחו לנסות ולפתור בקשות או פניות נוספות, שיגיעו לכתובת המייל הוא: haklaut@taxes.gov.il.

● **סיוור עם שולחן האבוקדו** – ביום שני שעבר התקיים סיוור של שולחן האבוקדו במטעי האבוקדו בחבל תקומה ובדרום. היה סיוור מעניין וביקרנו במטעים של קיבוץ נירים, בארי, ארז ובסוף גם ביקרנו במטע אבוקדו בקיבוץ רבדים שניטע ע"י תאגיד "צבר קמה" ובו מתקיים דו שימוש בגידול ובייצור אנרגיה, מה שנהוג לכנות מערכת "אגרווולטאית", שהוקמה במסגרת תכנית הפיילוט של משרד החקלאות ומשרד האנרגיה. החברים בשולחן נפרדו מראובן דור ששימש כראש השולחן תקופה משמעותית והעביר את השרביט לשחר גולדברג. אנו מאחלים הצלחה בכל ובבריאות טובה לראובן, שימשיך להיות חלק משולחן המגדלים וכמובן גם לשחר ואנו פה לכל דבר ועניין.

● **סיוור עם ארגון מגדלי העופות** – ביום שלישי שעבר שוב סיירנו בדרום הפעם עם ארגון מגדלי העופות. התחלנו בקיבוץ עלומים וראינו את הלולים שנפגעו שם בצורה קשה ועדיין לא חזרו לפעילות מלאה, ושמענו על מה שהתרחש במקום באותה שבת

ארורה. לאחר מכן, נסענו לקיבוץ בארי ויכולנו רק מבחוץ לראות את הפגיעה הקשה בקיבוץ. משם המשכנו למושב עין הבשור ונפגשנו עם יגאל קליין מגדל הודים. יגאל שיתף אותנו בניסיון שלו עם אנשי מס רכוש בעקבות הפגיעה בלולים שלו במלחמה. הייאוש עולה על כל דמיון ואנו תקווה שבקרוב יצליחו לעזור לו. לסיום, ביקרנו באתר הנובה ובחניון הרכבים הנטושים ליד מושב שובה. אין מילים לתאר את ההרגשה הקשה שלנו בסיום הסיור. אנו מודים למייקל הולר, ראש סקצית הפטם, על הובלת הסיור ושיתוף בחוויות שלו מאותו הבוקר. לסיום נפרד הארגון מצביקה כהן שפרש לפני כמעט שנה ממשרד החקלאות.

● **פגישה בבנות החוף** – ביום חמישי נפגשנו ב"בנות החוף" ליד בית אורן עם ערטל טובין, מנכ"ל התאגיד ועם נציגים מהנהלת התאגיד שבבעלות הקיבוצים החותרים, בית אורן, עין כרמל משמר העמק ושדות ים. התאגיד הוקם ב-2007 ומעורבים בו 35 שותפויות, הוא מעסיק 1,000 עובדים, ועוסק בגידול, מיון, אריזה ושיווק של 40 סוגי גידולי שדה ומטעים בשטח כולל של 60 אלף דונם. במפגש ערטל סקר בפנינו את הפעילות של התאגיד והבעיות איתם הם מתמודדים. "בנות החוף" עוסקים בפעילות חקלאית מגוונת המרוכזת במקומות שונות ברחבי הארץ. את הפגיעה הראשונה חווה המקום עם הורדת המכס בשום. הדבר פגע קשה במפעל שעסק רבות בגידול השום. ואז במלחמת חרבות ברזל הם חוו פגיעה נוספת במטעי הבנות באזור העוטף ואף נאלצו לעקור מטע בנות בחל עוז. בנוסף, גם מטעי אננס שלהם שבעוטף נפגעו קשה ביותר ועדיין אין מתווה וורוד בגידול זה וגם הם לא קיבלו מקדמות. סיירנו בבית האריזה, והבטחנו לנסות ולסייע היכן שנוכל.

● **חוק הדבש** – ביום רביעי הקרוב (18 בספטמבר) יעלה לקריאה בוועדת הכלכלה חוק הדבש. יש הרבה אתגרים לענף, אסדרת הענף זה חלק ממכלול של אתגרים שמולם מתייצב הענף. מתקיים שיח של הענף ותיאום עם המשרד לקידום מתואם.

● **מפגש שותפים רב מגזרי בנושא "ביטחון המזון של מדינת ישראל"** – משרד החקלאות וביטחון המזון מארגן מפגש ראשון בנושא ביטחון המזון. המשרד מזמין אתכם לקחת חלק בעיצוב התכנית הלאומית לביטחון מזון של ישראל לשנת 2050 באמצעות מפגש שותפים רב מגזרי. המשרד רואה בחקלאים וחברי ארגוני המגדלים שותפים בגיבוש התכנית, ומזמינים אתכם לקחת חלק בעיצוב התהליך ולהתייחס לשלבים שגובשו עד כה. המפגש יתקיים ב-24 בספטמבר. ניתן להירשם [כאן](#).

● **הקלות נוספות בעניין הארכת תקופת שהותם המותרת של עובדי חקלאות זרים הנמצאים בישראל ועדכון מתווה עובדי חקלאות זרים חוזרים** – רשות האוכלוסין פירסמה הקלות כדי לסייע לענף החקלאות. ההקלות יבואו לביטוי בכמה מישורים:

- הארכת רשיונות העבודה של עובדים זרים מתאילנד לשנה שביעית.
- הגדלת מספר העובדים הזרים מתאילנד שתותר חזרתם לישראל לתקופת עבודה נוספת
- הסדרת מעמדם של עובדי חקלאות זרים השוהים בישראל מעל 63 חודשים ללא רישיון עבודה בתוקף – הותר לעובדים זרים השוהים בישראל מעל 63 חודשים ללא רישיון עבודה בתוקף להסדיר מעמדם אצל חקלאים בעלי היתר פנוי עד לחודש

.11/24

לאור הנסיבות החריגות של מלחמת חרבות ברזל והשלכותיה הוחלט כלהלן:

א. **עובדים זרים שמעמדם הוסדר לפי ההחלטה הקודמת** – להתיר הארכת רישיונם לשנה אחת נוספת בכפוף להסדרת רישיונות העבודה אשר ברשותם.

ב. **עובדים זרים שעדיין שוהים שלא כדין בישראל** – להתיר הנפקת רישיון עבודה עבורם לבקשת חקלאי בעל היתר פנוי, לתקופה של שנה אחת עבור כל עובד, בכפוף לנהלי הרשות ושיקול דעתה, ובלבד שלא שהו בישראל מעל 12 שנים, וזאת ככול שהבקשה בעניינם תוגש עד סוף שנת 2024.

ניתן לראות את המסמך המלא [כאן](#).

● **דיון עם מנהל התכנון בדבר מבני מגורים ארעיים/יבילים להלנת עובדים זרים** – עקב מצב החירום בחקלאות והמחסור בידיים עובדות, אישרה הממשלה להתיר כניסה מיידית של של כ-40 אלף עובדים זרים בחקלאות. בנוסף לעובדים הקיימים (סה"כ 70 אלף עובדים), וזאת כחלופה לעובדים מהרשות הפלסטינית שנאסרה כניסתם לישראל. ללא תוספת משמעותית של עובדים אלו עלולים משקים חקלאיים רבים לקרוס. דבר שיגרום לפגיעה חמורה בביטחון המזון של ישראל וביחוד לאור תקופה מאתגרת זו. **עובדים אלו זקוקים למקומות מגורים שיסופקו להם על ידי מעסיקיהם בדחיפות**. אי לכך, פנה מרכז השלטון האזורי בתיאום עם ההתאחדות ועם התנועות במכתב בבקשה ש"מנהל התכנון" יפעל בהקדם האפשרי לגיבוש **רגולציה גמישה ומהירה להקמת/השמשת מגורים לעובדים אלו**. ביום חמישי שעבר התקיים דיון עם מנהל התכנון בנושא, בו הציגו נציגי השלטון האזורי וכן ראשי מועצות את מדיניות התכנון המוצעת ע"י השלון האזורי במטרה לאפשר את ההקמה של המגורים לעובדים הנוספים. הפתרון הסטטורי המיידית שהוצע הוא: **הוראת שעה למשך 5 שנים להצבת מבנים זמניים/הכשרת מבנים קיימים למגורי עובדים זרים זמניים**. בדיון הודיעו נציגי מנהל התכנון שהם מוכנים לאמץ את ההצעה הנ"ל רק במחוז דרום/נגב ושהמחוזות האחרים יסתדרו עם מה שיש. אנחנו מברכים על ההחלטה בנוגע לדרום, אבל מרכז השלטון האזורי, המועצות האזוריות, ההתאחדות והתנועות לא יכולים להסכים לכך שלא ינתן פתרון תכנוני לנושא זה בשאר הארץ, ולכן הטיפול בנושא זה ימשיך אצל מקבלי ההחלטות בדרגים היותר גבוהים במטרה לפתור מיידית סוגיה קריטית זו.

● **כנס של המופים האזוריים**: ביום רביעי התקיים הכנס הראשון של המופים האזוריים בשיתוף עם מנהל המחקר החקלאי. בכנס הציגו מנהלי המופים את פעילותם וקיימו שולחנות עגולים, כל זאת בסימן התכנית לבטחון המזון שמוביל משרד החקלאות וכן קיבלו סקירות מהמנהלים הבכירים של משרד החקלאות: אורי צוק בר, יוסי שטיינברג, חגי שניר וד"ר מיכל לוי.

● **עדכוני נהלים** - משרד החקלאות ובטחון המזון ממשיכים להוציא נהלים לקולות קוראים ולהגשה במגוון תחומים.

● **נוהל תמיכה בהשקעות במיזמי חקלאות מתקדמת ואגריטק ברמת הגולן** – החלטת הממשלה מיום 26.12.21 בנושא

"תכנית לעידוד צמיחה דמוגרפית בת קיימא ביישובי המועצה האזורית גולן וקצרין לשנים 2022-2025" עוסקת בין היתר בנושא מיזמי חקלאות מתקדמת ואגריטק. משרד החקלאות וביטחון המזון יפרסם קול קורא למיזמים העוסקים בפיתוח חקלאות עתירת ידע בנפת גולן, אשר יקדם את הרחבת שרשרת הערך החקלאית של האזור, יתרום לפיתוח חקלאות

מבוססת ידע וטכנולוגיה ויוביל לחדשנות חקלאית בעלת ערך מוסף כלכלי אזורי.

תקציב הנוהל עומד על 2.6 מיליון ₪. ניתן להגיש בקשות לתמיכה במסגרת נוהל זה החל מהיום (יום א' ה-15.9.2024) עד ליום ג' ה-15.10.2024. הגשת הבקשות תבוצע באמצעות מערכת התמיכות המרכזית של משרד החקלאות וביטחון המזון - מערכת התאנה. [ראו כאן את נוהל התמיכה.](#)

● **נוהל תמיכה לקידום ביטחון המזון באמצעות הרחבת ושיפור תשתיות לגידול עגבניות, מלפפונים, פלפלים וחצילים -**

גידול עגבניות, מלפפונים, פלפלים וחצילים מבוצע כיום בעיקר באמצעות טכנולוגיה בסיסית שאינה מאופיינת ברמת פריון גבוהה. מרבית הגידול הינו בבתי צמיחה פשוטים (חממות ובתי רשת בסיסיים), מצב המביא לידי חוסר רציפות באספקת התוצרת החקלאית ויוצר פוטנציאל לחוסרים בתוצרת המשווקת לשוק המקומי.

הנוהל מקדם את הקמתם של בתי צמיחה, בתעדוף בהתאם לאמות המידה הקבועות בנוהל. כמו כן, נכללת בנוהל תמיכה בהקמת בתי אריזה וחדרי קירור. במסגרת נוהל התמיכה, משרד החקלאות וביטחון המזון ישתתף במימון הקמתם ורכישתם של בתי צמיחה, אמצעים מחוללי פריון ותשתיות נוספות. תקציב הנוהל עומד על 10 מיליון ₪. ניתן להגיש בקשות לתמיכה במסגרת נוהל זה החל מהיום (יום א' ה-15.9.2024) עד ליום ג' ה-15.10.2024. הגשת הבקשות תבוצע באמצעות מערכת התמיכות המרכזית של משרד החקלאות וביטחון המזון - מערכת התאנה. [ראו כאן את נוהל התמיכה.](#)

● **נוהל לתמיכה בצרכני מים מושבים לחקלאות -** משרד החקלאות וביטחון המזון מקדם מדיניות להורדת תעריפי המים

המושבים בשיעור העלות הנחסכת מאי הזרמת מי הביוב המטופלים לים. בהתאם לעמדת המשרד, חישוב עלות המים המושבים לחקלאות צריך להתבצע ללא עלויות התפעול בהשבת המים לחקלאות, שכן הם מגלמים בין היתר את העלות הנחסכת למשק המים מאי הזרמת מי הביוב המטופלים לים. לאור מדיניות זו ומתוך מטרה לשמר ולחזק את הרציפות התפקודית של המשקים החקלאיים בישראל ולעודד את צמיחתם הכלכלית, מפרסם בזאת משרד החקלאות וביטחון המזון נוהל לתמיכה בהשקעות לצרכני מים מושבים בחקלאות, עבור חקלאים אשר השקו את משקיהם במים מושבים (קולחין ומי שפד"ן), בשנת 2023. תקציב הנוהל עומד על 52 מיליון ₪. ניתן להגיש בקשות לתמיכה במסגרת [נוהל זה](#) עד ליום ה' ה-31.10.2024.

● **חלף פלשתינאים סבב חוזר -** נפתחה שוב האפשרות להגיש בקשה לעובדים זרים לחקלאים אשר העסיקו עובדים

פלשתינאים ועד כה לא מימשו את זכאותם להעסיק עובדים זרים בגין זה. פרטים נוספים ניתן למצוא בקישור הבא: <https://did.li/Zmylw>. ההגשה תתבצע באופן מקוון באתר: <https://15k.me/rQSjh#phnx>, ולא יאוחר מתאריך 24/09/2024.

אנו עדיין מקווים ומאחלים לשקט ולרוגע ושהחטופים ותושבי הישובים שפונו ישובו לביתם והשקט ישורר שוב במדינה האהובה שלנו.

אורי דורמן

מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל

העתק: עמית יפרח - יו"ר התאחדות חקלאי ישראל

